

Леся КРИП'ЯКЕВИЧ-ЦЕГЕЛЬСЬКА

**ІСТОРІЯ РОДИННИХ ПОХОВАНЬ КРИП'ЯКЕВИЧІВ
НА ЛИЧАКІВСЬКОМУ ЦВИНТАРІ**

Родинні поховання Крип'якевичів є на Личаківському цвинтарі в кількох місцях. Поховання родичів, що походили з Холмщини і переїхали до Галичини, втікаючи від переслідувань, найдавніше. Розташоване в одній з центральних частин цвинтаря недалеко біля усипальниць вірменських єпископів. Надгробний пам'ятник – стела з пісковика, із колонами з капітелями і пальметкою, з барельєфом Матері Божої Холмської та характерним написом “Спаси уповающих на Тя Мати незаходимого Солнца”. Стела зазнала руйнації, особливо написи. Неглибоко викарбувані написи стали майже нечитабельними. Ще за життя син історика Петро-Богдан Крип'якевич переписав їх:

+

S.p.
Michal Krypiakiewicz
Syn Ignacego
b.Radca Stanu w Ces.Ross.
*1844 w m.Przeorsku
+ 20.II.1903
Спаси уповающих на Тя
Мати незаходимого Солнца

+

Зд. почивает раба Божія Анна
супруга бл.п. Михайла Крип'якевича
пароха Горишева польского дієц.Холмской
рождена з Мальчинських 1826 в Голубью
упокоєна в Бозі 31 марта 1907 р.
и младенци Йосиф, Петр и Павлина
чада Петра и Єлени

+

Agnieszka z Krypiakewiczow
Lacka
corka s.p. Michala i Anny
* 1856 r. w Horyszowie P.
+ 5 stycznia 1904

Софія Лонцька

*12.X.1888 + 13.11. 1944

* 1894 + 7.V. 1941

Анна з Лонцьких Гриньох

вчителька в Стрептові

Згодом частина написів була перенесена на мармурову табличку, вмуровану під медальйоном М. Б. Тут поховано вісім осіб з родини Крип'якевичів.

Івана Крип'якевича, а згодом і його дружину Марію Крип'якевич із Сидоровичів, було поховано в дерев'яних домовинах у 1967 р. на полі № 62. Поряд знаходилися могили Емануїла Сидоровича, Євгена Сидоровича, Павла Мудрого, Ірини Мудрої, а згодом Олени Сидорович-Мудрої та Савини Сидорович. Місце поховання важко було шукати, знаходилося в третьому ряді від другорядної алеї. Якщо Віра Іларіонівна Свенціцька поскаржилася, що хотіла відвідати місце поховання історика, та не знайшла, хоч була на похороні. Подібні скарги висловлювали й інші. Архітектор Ярослав Новаківський звернувся до родини з пропозицією про перезахоронення Івана Крип'якевича біля одної з головних алей, щоб місце захоронення відомого історика України мало виховне значення для молоді. Цю думку радо підтримував заступник тодішнього голови Товариства охорони пам'яток історії і культури п. Ігор Кудин, який турбувався про вшанування багатьох забутих імен і збереження їхніх могил. Вони наголошували, переконуючи рідних: "Історик належить не тільки родині. Його могила може стати місцем виховання молоді". Старший син історика Петро-Богдан не хотів, щоб ця влада навіть згадувала про батька. Але родина відчувала бажання людей, які боялися забуття історії.

Несподівана смерть Петра-Богдана 21.XII.1980 р. змусила рідних замислитися. Далека родичка п. Ірина Фільварків дала згоду на тимчасове поховання в її родинний гробівець на полі № 81.

Наближалось 100-річчя з дня уродин Івана Крип'якевича. Син Роман і родина приймають рішення про перенесення могили батьків. Місце вибрав особисто архітектор Ярослав Новаківський. Самим нагробним пам'ятником опікувався Ігор Кудин, як, до речі, пам'ятником Соломії Крушельницькій. Авторами обидвох нагробків були архітектор Лариса Скорик і скульптор Теодозія Бриж. Матеріал – житомирський лабрадорит і чорнена бронза. Проект довго блокувала обережна і лояльна до влади художня рада. То лев не такий, занадто войовничий, то меч недоречний, то напис "не УРСР, а України". Ігор Кудин зумів відстояти компромісний варіант: "без меча", але "історик України". Пам'ятник виготовили на кераміко-скульптурній фабриці. Завдяки цінним порадам друзів Мирослава Галушца і Степана Яреми, які завершували спорудження родинних гробівців, Роман відносно швидко полагодив бюрократичні справи. Перезахоронення тлінних останків Івана і Марії з поля № 62 на поле № 59 відбулося 12 жовтня 1983 року в присутності лікаря-анатома Андрія Цегельського і дружини Романа. Нагробний пам'ятник виготовлено з цільної малообробленої глиби житомирського граніту, в заокругленому рельєфі арки – бронзова постать руського воїна, опертого на щит із зображенням лева. Надгробний пам'ятник внесено в усі каталоги Личаківського цвинтаря-музею, у програмі екскурсійних маршрутів передбачено зупинку біля поховання та розповідь про історика. За згодою архітектора Л. Скорик у верхній

кутовій частині пам'ятника зовсім недавно вмонтовано невеликий хрест та зроблено напис про тлінні останки дружини історика, Марії Крип'якевич із Сидоровичів.

Також була одержана згода перезахоронити сина Петра-Богдана з гробівця І. Фільварків у звільнене місце. Цинкову домовину з тлінними останками поховано на полі № 62. Присутніми були брат Богдана Роман і кузенка Надія Мудра.

На тому ж полі № 62 поховано і батьків Івана Крип'якевича о. д-ра Петра-Франца Крип'якевича і Олени Крип'якевич з дому Заткалик. Напівзруйнована бетонна могила була затиснена між решітками і поросла хащами. Мабуть, ніхто з церковної ієрархії уже не пам'ятав, де є могила цього визначного богослова, письменника та історика Церкви.

2 лютого 1999 року Роман Крип'якевич звертається листом до міського голови п. Василя Куйбіди з проханням дозволити встановлення родинного гробівця на Личаківському цвинтарі недалеко від поховання історика з метою перепоховання його батьків та сина. Дирекція цвинтаря також дає дозвіл. Проект гробниці родини Крип'якевичів виготовляє відомий архітектор Михайло Федик, він же здійснює авторський нагляд за виконанням. Основний символ надгробка – медальйон Холмської Матері Божої з написом “Спаси уповающих на Тя, Мати незаходимого Солнца”. Кутові зображення галицьких грифонів засвідчують, що родина, глибоко закорінена в історію свого краю. Племінник історика археолог Юрій Лукомський таке зображення грифона відшукав під час археологічних розкопок храму в Галичі.

11 квітня 1999 року в сонячний Великодній ранок помер Роман, молодший син історика. Розпочату справу завершує його дружина. Романа поховали біля брата в цинковій домовині, плануючи невдовзі перезахоронити у родинному гробівці.

28 квітня 2001 року всі четверо осіб (Іван Крип'якевич з дружиною Марією, сини Петро-Богдан і Роман) перезахоронені в родинний гробівець на полі № 1. Скульптурне завершення виготовив різьбяр Андрій Дацко, архітектор – Михайло Федик. Посвячення гробівця отцем ректором Борисом Гудзяком, о. д-ром Михайлом Димидом і о. д-ром Петром Галадзою відбулося в річницю смерті Романа в присутності родини, студентів УКУ, друзів, жертводавців. Сьогодні цей гробівець з білого вапняку називають вдалим “українським знаком” Личакова.

2 жовтня 2008 р.